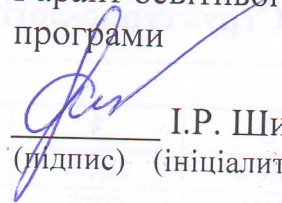

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Національний аерокосмічний університет ім. М.Є. Жуковського
«Харківський авіаційний інститут»

Кафедра Права (№ 702)

ЗАТВЕРДЖУЮ

Гарант освітньої
програми

(підпис) **І.Р. Шинкаренко**
(ініціал та прізвище)

«26» серпня 2022 р.

СИЛАБУС ОБОВ'ЯЗКОВОЇ
НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
СУЧАСНІ ПРОБЛЕМИ КРИМІНАЛЬНОГО ПРАВА ТА КРИМІНОЛОГІЇ
(назва навчальної дисципліни)

Галузь знань: 08 «Право»

(шифр найменування галузь знань)

Спеціальність: 081 «Право»

(код найменування спеціальності)

Освітня програма: Право

(найменування освітньої програми)

Рівень вищої освіти: другий (магістерський)

Силабус введено в дію
30.09.2022 року

Харків – 2022р.

Розробники:

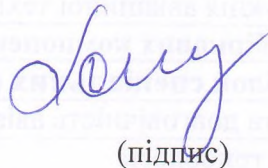
професор закладу вищої освіти кафедри права,
кандидат юридичних наук, професор **І. Р. Шинкаренко**
(посада, науковий ступінь і вчене звання) (підпис) (прізвище та ініціали)

професор закладу вищої освіти кафедри права,
доктор юридичних наук, доцент **Н. Є. Філіпенко**
(посада, науковий ступінь і вчене звання) (підпис) (прізвище та ініціали)

Силабус навчальної дисципліни розглянуто на засіданні кафедри Права
гуманітарно-правового факультету
(назва кафедри)

Протокол № 1 від « 26 » серпня 2022р.

Завідувач кафедри доктор юридичних
наук, професор
(посада, науковий ступінь і вчене звання)

Г.О. Спіцина

(підпис) (ініціали та прізвище)

1. Загальна інформація про викладачів

ПІБ: Філіпенко Наталія Євгенівна

Посада: професор

Наукова ступінь: доктор юридичних наук

Вчене звання: доцент

Перелік дисциплін, які викладає:

- «Теорія держави та права»;
- «Кримінологія»;
- «Правове регулювання інформаційної безпеки в Україні»;
- «Актуальні проблеми правового регулювання та організації безпеки суб'єктів господарювання критичної інфраструктури та повітряного транспорту»
- «Актуальні проблеми запобігання корупції»;

– «Судові експертизи кримінальному та адміністративному провадженню за фактами втручання у діяльність об'єктів критичної інфраструктури та повітряного транспорту».

Напрями наукових досліджень:

- сучасні напрями протидії кримінальній кіберпротиправності;
- актуальні напрями забезпечення безпеки критичної інфраструктури;
- права людини та їх забезпечення під час здійснення слідчих (розшукових) дій та оперативно-розшукових заходів;
- теоретичні проблеми організації проведення судових експертиз за фактами вчинення кримінальних правопорушень у сфері використання комп'ютерів, автоматизованих систем та комп'ютерних мереж і мереж електров'язку;
- стратегія розвитку міжнародного співробітництва судово-експертних установ України із закордонними спеціалістами у попередженні терористичних атак на об'єкти авіакосмічної галузі та критичної інфраструктури;
- юридична відповідальність за порушення законодавства у сфері використання інформаційно-комунікаційних технологій;
- теоретико-правові та організаційно-тактичні питання забезпечення державної політики протидії злочинності на об'єктах аерокосмічної галузі як складової критичної інфраструктури України.

Профайл викладача: Тел.: (066) -305-20-64

E-mail: n.filipenko@khai.edu

<https://orcid.org/0000-0001-5524-2259>;

<https://education.khai.edu/lecturer/filipenko-nataliia-evhensvna>

Актуальні оголошення на сторінці дисципліни в системі Mentor

2. Опис навчальної дисципліни

Семестр, в якому викладається дисципліна – 2

Обсяг дисципліни:

Денна: 4 кредитів ЄКТС /120 годин, у тому числі аудиторних – 48 год. (лекції 24 год., семінарські / практичні 24 год.), самостійної роботи здобувачів – 72 год.

Заочна: 4 кредитів ЄКТС /120 годин, у тому числі аудиторних – 16 год. (лекції 06 год., семінарські / практичні 10 год.), самостійної роботи здобувачів – 104 год.

Форма здобуття освіти – денна/заочна

Дисципліна – обов'язкова

Види навчальної діяльності – лекції, семінарські / практичні заняття

Види контролю – модульний контроль, іспит

Мова викладання – українська

Пререквізити: Філософія права; Актуальні проблеми теорії права; Міжнародні стандарти авіаційної та космічної діяльності в правовій системі України; Сучасні проблеми кримінального права та кримінології; Актуальні питання адміністративного права та адміністративного судочинства.

Кореквізити навчальної дисципліни: Сучасні проблеми доказування у кримінальному провадженні; використання кримінального аналізу щодо протидії кримінальним правопорушенням на об'єктах критичної інфраструктури та повітряного транспорту; актуальні проблеми правового регулювання та організації безпеки суб'єктів господарювання критичної інфраструктури та повітряного транспорту; актуальні проблеми запобігання та протидії корупції; актуальні питання забезпечення прав і свобод людини у кримінальному судочинстві; судові експертизи у кримінальному та адміністративному провадженні за фактами втручання у діяльність об'єктів критичної інфраструктури та повітряного транспорту.

3. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета:

- формування фахово підготовлених, високоосвічених спеціалістів, спроможних здійснювати на належному рівні юридичне забезпечення у різних галузях та сферах суспільного життя;
- поглибити знання з проблем теорії, методології, правотворчої і правозастосовної практики кримінального права та кримінології на ґрунті аналізу найбільш актуальних сучасних думок науковців із загальнотеоретичних і прикладних проблем вітчизняного і міжнародного права;
- сформувати у магістрантів здатність вести самостійну професійну діяльність в галузі кримінального права та кримінології в умовах викликів сьогодення;

- розробляти і впроваджувати нові законодавчі проекти в умовах зближення та адаптації національної, європейських національних правових систем до стандартів Європейського Союзу;
- формування у магістрів ґрунтовних знань про сучасну методологію кримінологічної науки та навиків методики кримінологічних досліджень;
- здобуття навичок самостійного комплексного аналізу криміногенної ситуації, організації досліджень рівня злочинності (у т.ч. латентної);
- формування теоретично і емпірично обґрунтованих уявлень про специфіку розробки та впровадження заходів превенції злочинів на загально-соціальному та спеціально-кримінологічному рівнях;
- формування у студентів науково обґрунтованих уявлень про сучасний стан злочинності в Україні та світі, про її тенденції та фактори, що впливають на її структуру та динаміку, особу злочинця та його характерні риси, а також про систему заходів боротьби зі злочинністю і окремими її видами;
- вмінням самостійного комплексного аналізу кількісно-якісних показників злочинності, організації та впровадження заходів запобігання злочинності у територіальному масштабі.

Завдання:

- формування системи теоретичних знань щодо сучасних теоретичних і прикладних проблем кримінального права та кримінології, шляхів їх розв'язання;
- надати методологічну послідовність і праксеологічну продуктивність вітчизняної науки кримінального права та кримінології, її узгодженість з фундаментальними принципами міжнародного права;
- сформувати практичні навички: вирішення правотворчих та правозастосовних завдань на ґрунті науково-обґрунтованих алгоритмів використання традиційних та інноваційних методів та засобів кримінального права та кримінології;
- забезпечення формування знання про сучасні проблеми зростання рівня злочинності, природними та штучними факторами, що сприяють цьому (криміногенні процеси, криміногенні прояви, криміногенність закону тощо), а також новітніми та практичними досягненнями у сфері запобігання злочинності та окремим її видам;
- розвиток на практичних заняттях (в тому числі й із використанням ЕОМ), навичок та вмінь комплексного аналізу криміногенної ситуації;
- формування практичних навичок системного аналізу кримінологічної політики держави та розроблення рекомендацій щодо запобігання тим чи іншим видам злочинності на основі власних спостережень та досліджень інших авторів.

Перелік компетентностей

Інтегральна компетентність: здатність розв'язувати задачі дослідницького та/або інноваційного характеру у сфері права у тому числі системного вирішення проблем убезпечення суб'єктів підприємництва, критичної інфраструктури структури, повітряного транспорту, космічної діяльності тощо.

Загальні компетентності (ЗК) - Після закінчення цієї програми здобувач буде здатен:

ЗК1. до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК2. проводити дослідження на відповідному рівні.

ЗК3. до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК4. до адаптації та дії в новій ситуації.

ЗК6. генерувати нові ідеї (креативність).

ЗК7. приймати обґрунтовані рішення.

ЗК8. спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності).

ЗК9. працювати в міжнародному контексті.

ЗК10. розробляти проекти та управляти ними.

Фахові компетентності спеціальності (СК): Після закінчення цієї програми магістрант буде здатен:

СК1. застосовувати принципи верховенства права для розв'язання складних задач і проблем, у тому числі, у ситуаціях правової невизначеності під час юридичного супроводження діяльності убезпечення суб'єктів підприємництва, об'єктів авіаційно-космічної інфраструктури та повітряного транспорту.

СК2. Аналізувати та оцінювати вплив правової системи Європейського Союзу на правову систему України.

СК3. Аналізувати та оцінювати вплив Конвенції про захист прав людини та основоположних свобод, а також практики Європейського суду з прав людини на розвиток правової системи та правозастосування в Україні.

СК4. Оцінювати взаємодію міжнародного права та міжнародних правових систем з правовою системою України.

СК5. Використовувати сучасні правові доктрини та принципи у правотворчості та в процесі застосування інститутів публічного і приватного права, а також кримінальної юстиції.

СК6. Обґрунтовувати та мотивувати правові рішення, давати розгорнуту юридичну аргументацію щодо системного вирішення проблем убезпечення суб'єктів підприємництва, критичної інфраструктури структури, повітряного транспорту, космічної діяльності тощо.

СК7. Застосовувати знання та розуміння основних засад (принципів) та процедур судочинства в Україні.

СК9. Застосовувати міждисциплінарний підхід в оцінці правових явищ та правозастосовній діяльності під час убезпечення суб'єктів підприємництва, критичної інфраструктури структури, повітряного транспорту, космічної діяльності тощо..

СК10. Ухвалювати рішення у ситуаціях, що вимагають системного, логічного та функціонального тлумачення норм права, а також розуміння особливостей практики їх застосування.

СК11. Критично оцінювати ефективність представництва і захисту прав, свобод та інтересів клієнтів.

СК12. Розвивати та утверджувати етичні стандарти правничої діяльності, стандарти професійної незалежності та відповідальності правника.

СК14. Самостійно готувати проекти нормативно-правових актів, обґрунтовувати суспільну обумовленість їх прийняття, прогнозувати результати їх впливу на і суспільні відносини у сфері забезпечення суб'єктів підприємництва критичної інфраструктури структури, повітряного транспорту, космічної діяльності тощо.

СК15. Самостійно готувати проекти актів правозастосування, враховуючи вимоги щодо їх законності, обґрунтованості та вмотивованості.

СК 16. Здатність до логічного, критичного і системного аналізу документів, розуміння їх правового характеру і значення.

Перелік очікуваних результатів навчання

Соціально-гуманітарна ерудованість

ПРН 1: Оцінювати природу та характер суспільних процесів і явищ, і виявляти розуміння меж та механізмів їх правового регулювання забезпечення суб'єктів підприємництва, критичної інфраструктури структури, повітряного транспорту, космічної діяльності тощо.

ПРН 2: Співвідносити сучасну систему цивілізаційних цінностей з правовими цінностями, принципами та професійними етичними стандартами.

ПРН 3: Проводити збір, інтегрований аналіз та узагальнення матеріалів з різних джерел, включаючи наукову та професійну літературу, бази даних, цифрові, статистичні, тестові та інші, та перевіряти їх на достовірність, використовуючи сучасні методи дослідження.

ПРН 4: Здійснювати презентацію свого дослідження з правової теми, застосовуючи першоджерела та прийоми правової інтерпретації складних комплексних проблем, що постають з цього дослідження, аргументувати висновки.

ПРН 5: Обґрунтовано формулювати свою правову позицію, вміти опонувати, оцінювати докази та наводити переконливі аргументи.

Комунікація

ПРН 6: Вільно спілкуватися правничою мовою (однією з офіційних мов Ради Європи) усно і письмово.

ПРН 7: Дискутувати зі складних правових проблем, пропонувати і обґрунтовувати варіанти їх розв'язання.

Професійна самоорганізація та використання інформаційних технологій

ПРН 8: Оцінювати достовірність інформації та надійність джерел, ефективно опрацьовувати та використовувати інформацію для проведення наукових досліджень та практичної діяльності.

ПРН 9: Генерувати нові ідеї та використовувати сучасні технології у наданні правничих послуг у сфері забезпечення суб'єктів підприємництва, критичної інфраструктури, повітряного транспорту, космічної діяльності тощо.

Праворозуміння

ПРН 10: Аналізувати взаємодію міжнародного права та міжнародно-правових систем з правовою системою України на основі усвідомлення

основних сучасних правових доктрин, цінностей та принципів функціонування права.

ПРН 11: Проводити порівняльно-правовий аналіз окремих інститутів права різних правових систем, враховуючи взаємозв'язок правової системи України з правовими системами Ради Європи та Європейського Союзу.

Правозастосування

ПРН 12: Використовувати передові знання і методики у процесі правотворення та правозастосування інститутів публічного та приватного права і кримінальної юстиції.

ПРН 13: Аналізувати та оцінювати практику застосування окремих правових інститутів у сфері забезпечення суб'єктів підприємництва, критичної інфраструктури структури, повітряного транспорту, космічної діяльності тощо.

ПРН 14: Обґрунтовувати правову позицію на різних стадіях правозастосування.

ПРН 15: Мати практичні навички розв'язання проблем, пов'язаних з реалізацією процесуальних функцій суб'єктів правозастосування.

ПРН 16: Брати продуктивну участь у розробці проектів нормативно-правових актів, обґрунтовувати суспільну обумовленість їх прийняття, прогнозувати результати їх впливу на суспільні відносини у сфері забезпечення суб'єктів підприємництва, критичної інфраструктури структури, повітряного транспорту, космічної діяльності тощо.

ПРН 17: Інтегрувати необхідні знання та розв'язувати складні задачі правозастосування у різних сферах професійної діяльності щодо забезпечення суб'єктів підприємництва, критичної інфраструктури структури, повітряного транспорту, космічної діяльності тощо.

4. Зміст навчальної дисципліни

МОДУЛЬ 1 ЗМІСТОВНИЙ МОДУЛЬ 1. СУЧАСНІ ЗАГАЛЬНО-ТЕОРЕТИЧНІ ПРОБЛЕМИ КРИМІНАЛЬНОГО ПРАВА

Тема 1. Соціально - економічне та теоретико-правове підґрунтя появи нових видів кримінально-протиправних діянь.

Обсяг аудиторного навантаження - 8 год.:

Лекція 4 год: очна-відео-он-лайн лекція: словесні (пояснення, розповідь, бесіда, навчальна дискусія та ін.), наочні (презентація теми лекції, ілюстрування, демонстрування, самостійне спостереження).

Семінарське заняття 4 год: Усне опитування, тестування. Завантажена у систему Mentor матеріалу з підготовки до семінарського заняття та оцінка викладачем

Самостійна робота 4 год: Опрацювання навчально-методичних матеріалів. Он-лайн консультація. Робота в форумі.

Зміст теми:

Актуальні питання визначення поняття кримінального правопорушення та його ознак. Малозначне діяння. Тенденції трансформації традиційних та появи нових кримінально-протиправних правопорушень. Причини появи нових видів кримінальних правопорушень.

Становлення категорії проступку в кримінально-правовій доктрині: проблеми термінології. Категорія кримінального проступку в кримінальному праві. Історичні передумови впровадження кримінального проступку. Досвід європейських держав у питанні критеріїв поділу кримінальних діянь на злочини та проступки.

Анотація: на ґрунті загального моніторингу стану криміногенної ситуації та кримінально-правових досліджень формується система знань про загальні тенденції з криміналізації та декриміналізації суспільних діянь та появи нових кримінальних правопорушень з визначенням сучасних теоретико-прикладних проблем у галузі кримінального права.

Самостійна робота

Завдання для СРС:

1. Підготувати на вибір реферат, презентацію, есе чи цільової доповіді за однією з рекомендованих тем.
2. Виконання практичних завдань протягом семестру.
3. Переклад іноземних текстів установлених обсягів з актуальних питань теми.

Формування компетентностей: ІК,ЗК -2, ЗК- 3, ЗК-7, СК -1, СК-9-10, СК 14.

Результати навчання: ПРН1 -ПРН1, ПРН 11, ПРН 13- ПРН 17.

Тема 2. Актуальні питання теорії, методології та гносеології у кримінально-правових дослідженнях.

Обсяг аудиторного навантаження – 4 год:

Лекція 2 год: очна-відео-он-лайн лекція: словесні (пояснення, розповідь, бесіда, навчальна дискусія та ін.), наочні (презентація теми лекції, ілюстрування, демонстрування, самостійне спостереження).

Семінарське заняття 2 год: Усне опитування, тестування. Завантажена у систему Mentor матеріалу з підготовки до семінарського заняття та оцінка викладачем

Самостійна робота 4 год: Опрацювання навчально-методичних матеріалів. Он-лайн консультація. Робота в форумі.

Зміст теми:

Гносеологічне та соціальне правове значення складу кримінального правопорушення. Розуміння сутності об'єкту кримінального правопорушення в контексті сучасної доктрини кримінального права. Урахування діяння як обов'язкової ознаки об'єктивної сторони при кваліфікації кримінальних правопорушень. Проблемні питання щодо значення факультативних ознак об'єктивної сторони для кваліфікації кримінальних правопорушень.

Суб'єкт кримінального правопорушення за міжнародним та національним законодавством країн світу. Актуальні питання регламентації суб'єктивної сторони складу кримінального правопорушення в кримінальному законодавстві. Значення суб'єктивних ознак складу кримінального правопорушення для кваліфікації кримінальних правопорушень та індивідуалізації покарання. Проблеми вини в теорії кримінального права. Проблеми регламентації суб'єктивної сторони складу кримінального правопорушення в кримінальному законодавстві.

Анотація. З урахуванням кримінально-правової характеристики кримінальних правопорушень та співставлення їх з результатами наукових досліджень у цій сфері з'ясовуються основні проблемні питання змісту складу, розуміння їх об'єкта та суб'єкта та їх особливості відповідно до чинного законодавства у тому числі з правопорушеннями пов'язаними з особливістю забезпечення карантинних заходів COVID-19

Завдання для СРС:

1. Підготувати на вибір реферат, презентацію, есе чи цільової доповіді за однією з рекомендованих тем.
2. Виконання практичних завдань протягом семестру.
3. Переклад іноземних текстів установлених обсягів з актуальних питань теми.

Формування компетентностей: ІК, КЗК -1,2, ЗК- 3, ЗК-7-10, СК -1, СК-12.

Результати навчання: ПРН1 – ПРН 4; ПРН 10- ПРН 17.

Тема 3. Актуальні питання кодифікації кримінального законодавства романо-германської та англо-американської систем кримінального права.

Обсяг аудиторного навантаження - 4 год:

Лекція 2 год: очна-відео-он-лайн лекція: словесні (пояснення, розповідь, бесіда, навчальна дискусія та ін.), наочні (презентація теми лекції, ілюстрування, демонстрування, самостійне спостереження).

Семінарське заняття 2 год: Усне опитування, тестування. Завантажена у систему Mentor матеріалу з підготовки до семінарського заняття та оцінка викладачем

Самостійна робота 4 год: Опрацювання навчально-методичних матеріалів. Он-лайн консультація. Робота в форумі.

Зміст теми: Актуальні питання кодифікації національного кримінального законодавства у країнах романо-германської системи права. Проблеми кодифікації національного кримінального законодавства у країнах англо-американської системи права. Проблеми формування загально-європейського кримінального законодавства

Анотація: на ґрунті загальної характеристики сучасних наукових розвідок з кримінального права в Україні та інших країнах надати знання та сформулювати теоретичне уявлення щодо моделі кодифікації кримінального законодавства у країнах з різною системою права та визначити проблеми формування загально-європейського кримінального законодавства

Завдання для СРС:

1. Підготувати на вибір реферат, презентацію, есе чи цільової доповіді за однією з рекомендованих тем.
2. Виконання практичних завдань протягом семестру.
3. Переклад іноземних текстів установлених обсягів з актуальних питань теми.

Формування компетентностей: ІК, КЗК -1,2, ЗК- 3, ЗК-7-10, СК -1, СК-12.

Результати навчання: ПРН1 – ПРН 4; ПРН 10- ПРН 17.

Тема 4. Окремі актуальні питання загальної частини кримінального права України.

Обсяг аудиторного навантаження – 4 год:

Лекція 2 год: очна-відео-он-лайн лекція: словесні (пояснення, розповідь, бесіда, навчальна дискусія та ін.), наочні (презентація теми лекції, ілюстрування, демонстрування, самостійне спостереження).

Семінарське заняття 2 год: Усне опитування, тестування. Завантажена у систему Mentor матеріалу з підготовки до семінарського заняття та оцінка викладачем

Самостійна робота 4 год: Опрацювання навчально-методичних матеріалів. Он-лайн консультація. Робота в форумі.

Зміст теми:

Місце кримінального права в системі юридичних та інших наук. Виклики та проблеми кримінального права в умовах модернізації України.

Інститути та окремі положення Загальної частини міжнародного кримінального права, що відсутні у кримінальному законодавстві України. Проблеми імплементації норм міжнародного кримінального права в законодавство України.

Методологічні, етимологічні та праксеологічні засади покарання чи адміністративного стягнення на юридичних осіб

Анотація: з урахуванням моніторингу стану протидії кримінальним правопорушенням та здійснення кримінально-правових досліджень в Україні та інших країнах світу надаються основні актуальні проблеми теоретико-правового змісту та напрями їх подолання.

Завдання для СРС:

1. Підготувати на вибір реферат, презентацію, есе чи цільової доповіді за однією з рекомендованих тем.
2. Виконання практичних завдань протягом семестру.
3. Переклад іноземних текстів установлених обсягів з актуальних питань теми.

Формування компетентностей: ІК, КЗК -1,2, ЗК- 3, ЗК-7-10, СК -1, СК-12.

Результати навчання: ПРН1 – ПРН 4; ПРН 10- ПРН 17.

ЗМІСТОВНИЙ МОДУЛЬ 2.

АКТУАЛЬНІ ТЕОРЕТИЧНО-ПРИКЛАДНІ ПИТАННЯ ОСОБЛИВОЇ ЧАСТИНИ КРИМІНАЛЬНОГО ПРАВА

Тема 5. Загально-теоретичні питання особливої частини Кримінального кодексу України

Обсяг аудиторного навантаження - 4 год:

Лекція 2 год: очна-відео-он-лайн лекція: словесні (пояснення, розповідь, бесіда, навчальна дискусія та ін.), наочні (презентація теми лекції, ілюстрування, демонстрування, самостійне спостереження).

Семінарське заняття 2 год: Усне опитування, тестування. Завантажена у систему Mentor матеріалу з підготовки до семінарського заняття та оцінка викладачем

Самостійна робота 6 год: Опрацювання навчально-методичних матеріалів. Он-лайн консультація. Робота в форумі.

Зміст теми:

Актуальні питання формування сучасної кримінального правової термінології. Питання гуманізації окремих норм Особливої частини Кримінального кодексу України. Напрями імплементації світових стандартів захисту прав людини в окремі норми Особливої частини Кримінального кодексу України.

Актуальні методологічні питання кваліфікації кримінальних правопорушень. Процес кваліфікації. Конкуренція норм і колізія статей закону про кримінальну відповідальність. Теоретико-прикладні питання розмежування кримінальних правопорушень у ході кримінально-правової кваліфікації та особливості зміни кримінально-правової кваліфікації.

Анотація: на ґрунті моніторингу сучасних теоретико-правових досліджень у галузі кримінального права надаються новели формування сучасної кримінальної правової термінології та визначаються проблеми гуманізації окремих норм Особливої частини Кримінального кодексу України у зв'язку з імплементацією світових стандартів захисту прав людини в окремі норми Особливої частини Кримінального кодексу України.

Завдання для СРС:

1. Підготувати на вибір реферат, презентацію, есе чи цільової доповіді за однією з рекомендованих тем.
2. Виконання практичних завдань протягом семестру.
3. Переклад іноземних текстів установлених обсягів з актуальних питань теми.

Формування компетентностей: ІК,ЗК -1- ЗК-7-4, СК -1, СК-9-СК15.

Результати навчання: ПРН1 -ПРН 17

Тема 6. Актуальні питання кримінально-правової кваліфікації злочинів проти національної безпеки та кримінальних правопорушень у сфері громадської безпеки, громадського порядку та моральності.

Обсяг аудиторного навантаження – 4 год.:

Лекція 2 год: очна-відео-он-лайн лекція: словесні (пояснення, розповідь, бесіда, навчальна дискусія та ін.), наочні (презентація теми лекції, ілюстрування, демонстрування, самостійне спостереження).

Семінарське заняття 2 год: Усне опитування, тестування. Завантажена у систему Mentor матеріалу з підготовки до семінарського заняття та оцінка викладачем

Самостійна робота 6 год: Опрацювання навчально-методичних матеріалів. Он-лайн консультація. Робота в форумі.

Зміст теми:

Поняття, принципи та етапи кримінально-правової кваліфікації. Значення кримінально-правової кваліфікації. Доктринальні підходи до правил кримінально-правової кваліфікації. Неправильна кримінально-правова кваліфікація. Види неправильної кримінально-правової кваліфікації. Значення юридичної практики, прецедентів і доктрини кримінального права для кваліфікації кримінальних правопорушень.

Проблемні питання кримінальної відповідальності за злочини проти національної безпеки. Проблеми кваліфікації діянь, що пов'язані зі створенням та діяльністю злочинних об'єднань. Проблеми кримінально-правової систематизації злочинів терористичної спрямованості.

Теоретико-правові аспекти кваліфікації кримінальних правопорушень проти безпеки руху та експлуатації повітряного транспорту. Актуальні проблеми кваліфікації кримінальних правопорушень проти громадського порядку та моральності

Анотація:з урахуванням моніторингу сучасних теоретико-прикладних досліджень у галузі кримінального права розкриваються проблемні питання кваліфікації окремих видів кримінальних правопорушень.

Завдання для СРС:

1. Підготувати на вибір реферат, презентацію, есе чи цільової доповіді за однією з рекомендованих тем.
2. Виконання практичних завдань протягом семестру.
3. Переклад іноземних текстів установлених обсягів з актуальних питань теми.

Формування компетентностей: ІК,ЗК -1- ЗК-7-4, СК -1, СК-9- СК15.

Результати навчання:ПРН1 -ПРН 17.

Тема № 7. Актуальні питання кваліфікації окремих складів кримінальних правопорушень

Обсяг аудиторного навантаження - 8 год:

Лекція 4 год: очна-відео-он-лайн лекція: словесні (пояснення, розповідь, бесіда, навчальна дискусія та ін.), наочні (презентація теми лекції, ілюстрування, демонстрування, самостійне спостереження).

Семінарське заняття 4 год: Усне опитування, тестування. Завантажена у систему Mentor матеріалу з підготовки до семінарського заняття та оцінка викладачем

Самостійна робота 4 год: Опрацювання навчально-методичних матеріалів. Он-лайн консультація. Робота в форумі.

Зміст теми:

Актуальні проблеми кваліфікації кримінальних правопорушень проти життя та здоров'я особи. Актуальні проблеми кваліфікації кримінальних правопорушень проти власності

Проблеми кримінальної відповідальності за насилля в сім'ї та торгівлю людьми. Проблеми розмежування одержання неправомірної вигоди службовою особою від проявів корупції та невиконання службовою особою своїх повноважень і обов'язків. Проблеми кримінально-правової систематизації злочинів проти правосуддя. Проблеми кримінальної відповідальності за порушення виборчого права у контексті правових позицій Європейського суду з прав людини. Проблемні питання врегулювання складу злочину про екоцид: вітчизняне та зарубіжне законодавство.

Анотація:з урахуванням моніторингу сучасних теоретико-прикладних досліджень у галузі кримінального права розкриваються проблемні питання кваліфікації окремих видів кримінальних правопорушень.

Завдання для СРС:

1. Підготувати на вибір реферат, презентацію, есе чи цільової доповіді за однією з рекомендованих тем.
2. Виконання практичних завдань протягом семестру.
3. Переклад іноземних текстів установлених обсягів з актуальних питань теми.

Формування компетентностей: ІК,ЗК -1- ЗК-7-4, СК -1, СК-9- СК15.

Результати навчання:ПРН1 -ПРН 17.

Тема 8. Актуальні питання теорії, методології, правотворчої і правозастосовної практики кримінального права України, Європейських країн, ООН, РЄ.

Обсяг аудиторного навантаження – 4 год.:

Лекція 2 год: очна-відео-он-лайн лекція: словесні (пояснення, розповідь, бесіда, навчальна дискусія та ін.), наочні (презентація теми лекції, ілюстрування, демонстрування, самостійне спостереження).

Семінарське заняття 2 год: Усне опитування, тестування. Завантажена у систему Mentor матеріалу з підготовки до семінарського заняття та оцінка викладачем

Самостійна робота 6 год: Опрацювання навчально-методичних матеріалів. Он-лайн консультація. Робота в форумі.

Зміст теми:

Сучасні проблеми теорії, методології та практики кримінального права України. Поняття застосування кримінального законодавства. Співвідношення понять «застосування кримінального законодавства», «кваліфікація кримінальних правопорушень» та «кримінально-правова кваліфікація». Значення застосування кримінального законодавства.

Сучасні проблеми теорії, методології та практики кримінального права ООН, РЄ, країн ЄС та СНД. Сучасні проблеми та межі імплементації норм міжнародного кримінального права в законодавство України.

Анотація: на ґрунті моніторингу наявних, але неохоплених в інших темах проблем теорії, методології, правотворчої та правозастосовної практики кримінального права сформувані у магістрів методологічні підходи щодо проведення науково-дослідних експрес-розвідок з вищезазначених проблем кримінального права; напрацювати уміння виділяти реальні проблеми кримінального права, відрізняти їх від неприйнятних з методологічних, етимологічних і праксеологічних принципів кримінального права України (як негативний приклад, пропозиції щодо надання суду права усунення суперечностей і прогалин шляхом поширювального тлумачення законів; встановлення кримінальної відповідальності юридичних осіб тощо).

Завдання для СРС:

1. Підготувати на вибір реферат, презентацію, есе чи цільової доповіді за однією з рекомендованих тем.
2. Виконання практичних завдань протягом семестру.
3. Переклад іноземних текстів установлених обсягів з актуальних питань теми.

Формування компетентностей: ІК, ЗК -1- ЗК-7-4, СК -1, СК-9-СК15.

Результати навчання: ПРН1 -ПРН 17.

ЗМІСТОВНИЙ МОДУЛЬ 3.

СУЧАСНІ ЗАГАЛЬНО-ТЕОРЕТИЧНІ ТА МЕТОДОЛОГІЧНІ ПРОБЛЕМИ КРИМІНОЛОГІЇ

Тема 9. Актуальні проблеми методології сучасної кримінологічної науки.

Обсяг аудиторного навантаження – 8 год.:

Лекція 4 год: очна-відео-он-лайн лекція: словесні (пояснення, розповідь, бесіда, навчальна дискусія та ін.), наочні (презентація теми лекції, ілюстрування, демонстрування, самостійне спостереження).

Семінарське заняття 6 год: Усне опитування, тестування. Завантажена у систему Mentor матеріалу з підготовки до семінарського заняття та оцінка викладачем

Самостійна робота 4 год: Опрацювання навчально-методичних матеріалів. Он-лайн консультація. Робота в форумі.

Зміст теми:

Економічна кримінологія як напрям кримінологічної науки. Сімейна кримінологія як напрям кримінологічної науки. Політична кримінологія як напрям кримінологічної науки. Кримінологічна характеристика міжнародної та транснаціональної злочинності. Кримінологія як теоретичне підґрунтя формування державної політики протидії кримінальній протиправності. Роль кримінології у формуванні запобіжного потенціалу кримінально-правового циклу наук. Проблеми формування сучасної методика кримінологічних досліджень.

Анотація: на ґрунті моніторингу наукових досліджень загальнотеоретичної та прикладної спрямованості визначається сучасний погляд на сутність та місце кримінології в системі юридичних та інших наук, виокремлюються її методологічні проблеми.

Завдання для СРС:

1. Підготувати на вибір реферат, презентацію, есе чи цільової доповіді за однією з рекомендованих тем.
2. Виконання практичних завдань протягом семестру.
3. Переклад іноземних текстів установлених обсягів з актуальних питань теми.

Формування компетентностей: ІК, ЗК -1 - ЗК- 10;, СК -1 - СК- 14-15.

Результати навчання: ПРН1 -ПРН17.

Тема 10. Наукові підходи до вивчення злочинності у сучасній кримінології.

Обсяг аудиторного навантаження – 8 год.:

Лекція 4 год: очна-відео-он-лайн лекція: словесні (пояснення, розповідь, бесіда, навчальна дискусія та ін.), наочні (презентація теми лекції, ілюстрування, демонстрування, самостійне спостереження).

Семінарське заняття 4 год: Усне опитування, тестування. Завантажена у систему Mentor матеріалу з підготовки до семінарського заняття та оцінка викладачем.

Самостійна робота 4 год: Опрацювання навчально-методичних матеріалів. Он-лайн консультація. Робота в форумі.

Зміст теми:

Межі та особливості пізнання злочинності у вітчизняній та зарубіжній кримінології. Поняття криміногенних процесів та криміногенних проявів, їх співвідношення зі поняттями кримінальної протиправності та кримінальними правопорушеннями. Принципи криміналізації та декриміналізації суспільно небезпечних діянь.

Анотація: з урахуванням кримінологічної характеристики різних видів кримінальної протиправності надається сучасна наукова думка щодо змісту криміногенних процесів та криміногенних проявів, їх співвідношення з поняттями кримінальної протиправності та кримінальними правопорушеннями.

Завдання для СРС:

1. Підготувати на вибір реферат, презентацію, есе чи цільової доповіді за однією з рекомендованих тем.
2. Виконання практичних завдань протягом семестру.
3. Переклад іноземних текстів установлених обсягів з актуальних питань теми.

Формування компетентностей: ІК,ЗК -1 - ЗК- 10;, СК -1 - СК-115.

Результати навчання:ПРН1 -ПРН17.

Тема 11. Кримінологічні концепції причин злочинності.

Обсяг аудиторного навантаження – 4 год:

Лекція2 год: очна-відео-он-лайн лекція: словесні (пояснення, розповідь, бесіда, навчальна дискусія та ін.), наочні (презентація теми лекції, ілюстрування, демонстрування, самостійне спостереження).

Семінарське заняття 2 год: Усне опитування, тестування. Завантажена у систему Mentor матеріалу з підготовки до семінарського заняття та оцінка викладачем

Самостійна робота 4 год: Опрацювання навчально-методичних матеріалів. Он-лайн консультація. Робота в форумі.

Зміст теми:

Основні сучасні теорії детермінації злочинності в Україні. Детермінація злочинності та злочинних проявів: структура, взаємозв'язок, відмінність. Поняття криміногенної ситуації та механізм злочинного прояву.

Анотація: на ґрунті моніторингу сучасної наукової думки надаються теоретичні засади з визначення детермінантів злочинності та злочинних проявів: структура, взаємозв'язок, відмінність.

Завдання для СРС:

1. Підготувати на вибір реферат, презентацію, есе чи цільової доповіді за однією з рекомендованих тем.
2. Виконання практичних завдань протягом семестру.
3. Переклад іноземних текстів установлених обсягів з актуальних питань теми.

Формування компетентностей: ІК,ЗК -1 - ЗК- 10;, СК -1 - СК-15.

Результати навчання: ПРН1 -ПРН17.

Тема 12. Роль кримінології у формуванні системи суб'єктів превенції кримінальної протиправності

Обсяг аудиторного навантаження - 4 год:

Лекція 2 год: очна-відео-он-лайн лекція: словесні (пояснення, розповідь, бесіда, навчальна дискусія та ін.), наочні (презентація теми лекції, ілюстрування, демонстрування, самостійне спостереження).

Семінарське заняття 2 год: Усне опитування, тестування. Завантажена у систему Mentor матеріалу з підготовки до семінарського заняття та оцінка викладачем

Самостійна робота 4 год: Опрацювання навчально-методичних матеріалів. Он-лайн консультація. Робота в форумі.

Зміст теми:

Основні принципи організації попередження злочинності. Поняття та складові організаційно-правової інфраструктури запобігання злочинності. Основні напрямки міжнародного співробітництва у сфері запобігання злочинності. Кримінологічна політика в Україні: сутність та шляхи реалізації. Актуальні аспекти превенції окремих видів кримінально протиправної діяльності у сфері критичної інфраструктури

Анотація: на ґрунті моніторингу практики превентивної діяльності та співставлення їх з результатами кримінально-правових досліджень розкриваються актуальні аспекти превенції окремих видів кримінально протиправної діяльності у сфері критичної інфраструктури

Завдання для СРС:

1. Підготувати на вибір реферат, презентацію, есе чи цільової доповіді за однією з рекомендованих тем.
2. Виконання практичних завдань протягом семестру.
3. Переклад іноземних текстів установлених обсягів з актуальних питань теми.

Формування компетентностей: ІК, ЗК -1 - ЗК- 10;, СК -1 - СК-15.

Результати навчання: ПРН1 -ПРН17.

5. Індивідуальні завдання

Навчальним планом не передбачено.

Реферати, аналітичні огляди та інше – це індивідуальні завдання, які сприяють розширенню та поглибленню теоретичних знань з окремих тем навчальної дисципліни, формують навички самостійної роботи з навчальною та науковою літературою, кримінальним законодавством, судовою практикою.

6. Методи навчання

Проведення аудиторних лекцій, практичних занять, індивідуальні консультації (при необхідності), самостійна робота студентів за матеріалами, опублікованими кафедрою (методичні посібники), проведення олімпіад, словесні (пояснення, розповідь, бесіда, навчальна дискусія та ін.), наочні (ілюстрування, демонстрування, самостійне спостереження)

7. Методи контролю

Поточний контроль: опитування на семінарських та практичних заняттях; вирішення конкретних правових ситуацій; проведення письмових контрольних робіт з окремих правових інститутів; проведення програмованого контролю (тестування); проведення групових та індивідуальних консультацій.

Підсумковий контроль: складання модульного контролю; складання іспиту.

8. Критерії оцінювання та розподіл балів, які отримують здобувачі

Складові навчальної роботи	Бали за одне заняття (завдання)	Кількість занять (завдань)	Сумарна кількість балів
Модуль 1			
Самостійна робота з навчально-методичними матеріалами	0...2	3	0...6
Виконання практичних робіт	0..2	1	0...2
Семінарські заняття	0...2	2	0...4
Рішення тестових завдань	0-10	1	0-10
Усього за модуль			1-22
Модуль 2			
Самостійна робота з навчально-методичними матеріалами	0...2	8	0...16
Виконання практичних робіт	0...2	8	0...16
Рішення тестових завдань	0-11	1	0-10
Усього за модуль			1-42
Модуль 3			
Самостійна робота з навчально-методичними матеріалами	0...2	5	0...10
Виконання і захист практичних робіт	0..2	5	0...10
Рішення тестових завдань	0-10	1	0-16
Усього за модуль			1-36
Усього за курс			60...100

Білет для іспиту/заліку складається з:

I. Теоретична частина (питання для перевірки отриманих знань): складається з 2 запитань кожне оцінюється максимально 20 балів.

Приклад

1. Поняття та ознаки транспортного кримінального правопорушення – 20 балів

2. Типові тактичні операції початкового етапу розслідування кримінальних правопорушень у сфері екологічної безпеки на об'єктах критичної інфраструктури.

II. Практична частина (завдання для виявлення рівня сформованості умінь та практичних навичок професійної діяльності) – максимальна оцінка 60 балів

Всього – максимальна оцінка 100 балів

Під час складання семестрового іспиту/заліку студент має можливість отримати максимум 100 балів.

Критерії оцінювання роботи здобувача протягом семестру

Відповідно до п. 3.2. Положення про рейтингове оцінювання досягнень студентів у Національному аерокосмічному університеті ім. М.Є. Жуковського «Харківський авіаційний інститут» студенту можуть призначатися бали за інші активності, пов'язані з навчальною дисципліною, які нараховуються та можуть бути враховані у загальній оцінці за семестр. Бали зокрема можуть призначатися за такі активності, пов'язані з навчальною дисципліною, як:

- участь у науковому комунікативному заході (конференції, семінарі, круглому столі тощо) із написанням тез наукової доповіді за предметом навчальної дисципліни (20 балів);
- участь у другому турі Всеукраїнської олімпіади відповідного напрямку (20 балів);
- участь (прослуховування) не менше у 5 вебінарах, пов'язаних з навчальною дисципліною (3-15 балів);
- участь у тренінгу, пов'язаному з навчальною дисципліною (15 балів);
- проходження он-лайн курсу, пов'язаного з навчальною дисципліною (20 балів);
- участь та отриманні рейтингового місця у тематично пов'язаному із предметом навчальної дисципліни студентському конкурсі (30 балів);
- розробка та створення дидактичного матеріалу за тематикою предмету навчальної дисципліни (15 балів) (підтвердження - дидактичний матеріал);
- проведення право освітнього заходу із учнями шкіл та інших навчальних закладів за тематикою навчальної дисципліни (20 балів);
- написання реферату (5 балів);
- участь у не менше 2-х заходах, що проводяться студентськими професійними об'єднаннями за спеціальністю (5-15 балів);
- інші активності, пов'язані з навчальною дисципліною, за попереднім погодженням із науково-педагогічним працівником, який викладає навчальну дисципліну.

Шкала оцінювання: бальна і традиційна

Сума балів	Оцінка за традиційною шкалою	
	Іспит, диференційований залік	Залік
90 – 100	Відмінно	Зараховано
75 – 89	Добре	
60 – 74	Задовільно	
0 – 59	Незадовільно	Не зараховано

9. Політика навчального курсу

1. Письмові роботи:

Планується виконання студентами обов'язкових та додаткових декількох видів письмових робіт: письмових робіт за результатами самостійної роботи за темами курсу, тестових завдань за модулями (перелік та зміст завдань за темами курсу міститься на сторінці в: <https://mentor.khai.edu/course/view.php?id=4247>), письмових експрес-опитувань на семінарських заняттях тощо.

2. Академічна доброчесність:

Очікується, що студенти будуть дотримуватися принципів академічної доброчесності, усвідомлюючи наслідки її порушення. Порушення академічної доброчесності регулюється відповідно до Положень «Про систему забезпечення якості освітньої діяльності та вищої освіти СУЯ ХАІ-НМВ-П/011:2017» та «Про академічну доброчесність» СУЯ ХАІ-НМВ-П/004:2019 від 21.06.2019(зі змінами від 22.01.2020) (<https://khai.edu/ua/university/normativnabaza/polozheniya1/polozhennya-yaki-regulyuyut-poryadok-zdijsnennya-osvitnogo-procesu/>; <https://khai.edu/assets/files/polozhennya/polozhennya-pro-akademichnu-dobrochesnist.pdf>)).

3. Відвідування занять:

Відвідання занять є важливою складовою навчання. Очікується, що всі студенти відвідають лекції і практичні заняття курсу.

Пропуски семінарських (практичних, лабораторних) занять відпрацьовуються в обов'язковому порядку. Студент зобов'язаний відпрацювати пропущене заняття впродовж двох тижнів з дня пропуску заняття. За пропущені лекційні заняття без поважних причин в обсязі, що перевищує 10% від загальної кількості лекційних годин, які відведені на навчальну дисципліну відповідно до робочого навчального плану, керівник курсу віднімає 5 балів від підсумкового семестрового балу студента (<https://khai.edu/ua/university/normativna-baza/polozheniya1/polozhennya-pro-organizaciyu-sistemi-upravlinnya-yakistyu/polozhennya-pro-sistemu-zabezpechennya-yakosti/>).

10. Методичне забезпечення

1. Кримінальне право: склади окремих видів кримінальних порушень : навч. - наоч. посіб. (структур. - лог. схеми) / І. Р. Шинкаренко, І. І. Шинкаренко. Харків: Нац. аерокосм. ун-т ім. М. Є. Жуковського "Харків. авіац. ін-т" : Факт, 2021. 312 с. 978-966-637-980-4. URL: https://library.khai.edu/catalog?clear_all_params=

2. Навчально-методичне забезпечення обов'язкової навчальної дисципліни "Сучасні проблеми кримінального права та кримінології" другий рівень вищої освіти (магістерський): денна форма навчання / Нац. аерокосм. ун-т ім. М. Є. Жуковського "Харків. авіац. ін-т" ; уклад. І. Р. Шинкаренко. Харків. Нац. аерокосм. ун-т ім. М. Є. Жуковського "Харків. авіац. ін-т", 2020. 393 с.

3. Сучасні проблеми кримінального права та кримінології: конспект лекцій. Другий рівень вищої освіти (магістерський): денна форма навчання / Нац. аерокосм. ун-т ім. М. Є. Жуковського "Харків. авіац. ін-т" ; уклад. І. Р. Шинкаренко. Харків. Нац. аерокосм. ун-т ім. М. Є. Жуковського "Харків. авіац. ін-т", 2020. 393 с.

4. Mentor: <https://mentor.khai.edu/course/view.php?id=1686>

11. Рекомендована література

Базова література

ЗАКОНИ УКРАЇНИ

1. Кримінальний кодекс України. Відомості Верховної Ради України. 2001. № 25–26. Ст.131 (із змінами та доп.).

2. Кримінальний процесуальний кодекс України. Відомості Верховної Ради України. 2012. № 3–4. Ст. 21. (із змінами та доп.).

3. Кодекс України про адміністративні правопорушення. Відомості Верховної Ради Української РСР (ВВР) 1984, додаток до № 51, ст.1122 (із змінами та доповненнями № 1000-IX від 06.11.2020, ВВР, 2021, № 4, ст.28 № 1019-IX від 02.12.2020, ВВР, 2021, № 15, ст.125 № 1074-IX від 04.12.2020, ВВР, 2021, № 15, ст.131 № 1080-IX від 15.12.2020, ВВР, 2021, № 6, ст.47 № 1187-IX від 03.02.2021 № 1231-IX від 16.02.2021 № 1320-IX від 04.03.2021 № 1357-IX від 30.03.2021 № 1366-IX від 30.03.2021 № 1367-IX від 30.03.2021}

4. Про транспорт : Закон України. Відомості Верховної Ради України (ВВР). 1994, N 51. ст.446. (зі змінами ВВР, 2019, № 46, ст.295 № 720-IX від 17.06.2020}).

5. Закон України «Про запобігання корупції» від 14 жовтня 2014 року. Відомості Верховної Ради України. 2014. №49. Ст.3186. З наступними змінами і доповненнями.

6. Закон України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо спрощення досудового розслідування окремих категорій кримінальних правопорушень» від 22.11.2018. Відомості Верховної Ради (ВВР), 2019, № 17, ст.71

ПОСТАНОВИ/РОЗПОРЯДЖЕННЯ КАБІНЕТУ МІНІСТРІВ УКРАЇНИ

1. Положення про єдину державну систему запобігання, реагування і припинення терористичних актів та мінімізації їх наслідків. Затверджено постановою Кабінету Міністрів України від 18 лютого 2016 р. № 92. {Із змінами, внесеними згідно з Постановою КМ № 294 від 26.04.2017}/ URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/92-2016-%D0%BF#Text>.

МІЖНАРОДНІ ДОКУМЕНТИ

1. Конвенція про Міжнародну цивільну авіацію (Чикаго, 1944 року). Редакція від 01.10.1998, підстава - 995_933. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_038#Text.
2. Конвенція про злочини та інші акти, вчинені на борту повітряних суден (Токіо, 1963 року, Приєднання від 21.12.1987, підстава - 5049-XI). URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_244#Text
3. Конвенція про боротьбу з незаконним захопленням повітряних суден (Гаага, 1970 року, Редакція від 10.09.2010, підстава - 954_014). URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_167#Text
4. Конвенція про боротьбу з незаконними актами, що спрямовані проти безпеки цивільної авіації (Монреаль, 1971 року, Редакція від 24.02.1988, підстава - 995_269). URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_165#Text
5. Протокол про боротьбу з незаконними актами насильства у міжнародних аеропортах цивільної авіації (Монреаль, 1988 року, Ратифікація від 14.03.1989, підстава - 7247-XI). URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_269#Text
6. Резолюція 2309 (2016). Ради Безпеки ООН, 7775 засідання від 22.09.2016 року. URL: [https://undocs.org/pdf?symbol=ru/S/RES/2309%20\(2016\)](https://undocs.org/pdf?symbol=ru/S/RES/2309%20(2016))
7. Додаток 17 «Міжнародні стандарти та рекомендована практика. Безпека. Захист міжнародної цивільної авіації від АНВ» (Документ v0356763-11, поточна редакція – Прийняття від 07.11.2011. 11 видання, липень 2020 року). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0356763-11#Text>
8. Керівництво з авіаційної безпеки (Документ 8973 ICAO, 11-те видання, 2019 року). URL: <https://avia.gov.ua/bezpeka-aviatsiyi/aviatsijna-bezpeka/perelik-ormatyvno-pravovyhdokumentiv-z-aviatsijnoyi-bezpeky/>.
9. Практика застосування Верховним Судом України положень Особливої частини Кримінального кодексу України [уклад. О. П. Горох]; За заг. ред. А. А. Музики. К.: «Центр учбової літератури», 2017. 915 с.
10. Кримінальний кодекс України: науково-практичний коментар / За заг. ред. О. М. Джужі, А. В. Савченка В. В. Чернея. К., 2017. 1064 с.
11. Науково-практичний коментар Кримінального кодексу України / Д.С. Азаров, В.К. Гришук, А.В. Савченко [та ін.]; за заг. ред. О.М. Джужі, А.В. Савченка, В.В. Чернея. К.: Юрінком Інтер, 2016. 1064с.
12. Науково-практичний коментар Кримінального кодексу України : станом на 20 січ. 2016 р. / О.М. Литвинов, П.Д. Біленчук, К.І. Беляков та ін.. Київ : Центр учб. літ., 2016. 536 с.
13. Науково-практичний коментар Кримінального кодексу України. Київ : Юрінком Інтер, 2016. 1064 с.
14. Науково-практичний коментар Кримінального кодексу України / за ред. М.І. Мельника, М.І. Хавронюка. 10-те вид., переробл. і допов. К.: ВД «Дакор», 2018. 1360 с.

Допоміжна

1. Адаптація національного законодавства відповідно до угоди про асоціацію з Європейським союзом: наукова монографія. За ред. О.В. Кузьменко (спеціальне редагування О.В. Кузьменко і В.Г. Чорна). К.: Видавничий центр «Кафедра», 2019. 678 с.

2. Актуальні проблеми кримінального законодавства України та практики його застосування : монографія / В.Я. Тацій, В.І. Борисов, Л.М. Демидова та ін.; за заг ред. В.Я. Тація, В.І. Борисова, Л.М. Демидової. Х.: Право, 2017. 400 с.

3. Актуальні проблеми кримінального права: навч. Посібник / В.В. Попович та ін. Київ: Юр Інком Інтер, 2009. 256 с.

4. Актуальні проблеми кримінально-правової кваліфікації злочинів. Методичні вказівки до семінарських занять для підготовки магістрів за спеціальністю 081 «Право», спеціалізацією «Кримінальна юстиція. (Суд. Прокуратура. Адвокатура)» / Укл.: Берднік І.В. Чернігів: Навчально-науковий інститут права і соціальних технологій Чернігівського національного технологічного університету. 2018. 87 с.

5. Баулін Ю. В. Виклики «нової злочинності» та проблеми кримінального права в умовах глобалізації Кримінально-правове забезпечення сталого розвитку України в умовах глобалізації : матеріали міжнар. наук.-практ. конф., 12-13 жовт. 2017 р. / редкол.: В.Я. Тацій (голов. ред.), В.І. Борисов (заст. рол. ред.) та ін. Харків : Право. 2017. С. 25-28

6. Боротьба з тероризмом. (Рекомендовано МОН України) навчальний посібник/ Шинкаренко І.Р. розділ 4. / за заг. редакцією професора В.В. Коваленка / [Джуза О.М., Никифорчук Д.Й., Комарницький В.М. та ін.]. К.: МОН України, 2013. 584с.

7. Велика українська кримінологічна енциклопедія. У 2 т. / редкол.: В. В. Сокурєнко (голова), О. М. Бандурка (співголова) та ін.; наук. ред. О. М. Литвинов. Харків : Факт, 2021. 853 с.

8. Кваліфікація кримінальних правопорушень проти життя та здоров'я особи : навч. посіб. / І. О. Зінченко, О. О. Володіна ; М-во освіти і науки України, Нац. юридичний ун-т ім. Ярослава Мудрого, за заг. ред. М. І. Панова. Харків. Право, 2019. 248 с.

9. Колодяжний М.Г. Сучасний зарубіжний досвід громадського впливу на злочинність / за заг.ред. В.В. Голіни. Харків: Право, 2017. 252 с.

10. Кримінальне право: склади окремих видів кримінальних порушень : навч. - наоч. посіб. (структур. - лог. схеми) / І. Р. Шинкаренко, І. І. Шинкаренко. Харків: Нац. аерокосм. ун-т ім. М. Є. Жуковського "Харків. авіац. ін-т" : Факт, 2021. 312 с. 978-966-637-980-4. URL: https://library.khai.edu/catalog?clear_all_params=.

11. Кримінологія: підручник / Б. М. Головкін, В. В. Голіна, О. В. Лисодєд та ін.; за заг ред. Б. М. Головкіна. Харків: Право, 2020. 384 с.

12. Кримінологія : навчальний посібник-практикум (для здобувачів вищої освіти, що навчаються на першому (бакалаврському) рівні вищої освіти (081 «Право», 262 «Правоохоронна діяльність») / С.А. Шалгунова, А.М. Орлеан, О.С. Скок, Т.В. Шевченко, Ю.М. Крамаренко, Г.В. Барабаш, Ю.В. Волошина, І.В. Шило / За заг. ред. к.ю.н., доц. С.А. Шалгунової / Дніпро : Дніпропетровський державний університет внутрішніх справ, 2020. 332 с.

13. Кримінологія : підручник / А.М. Бабенко, О.Ю. Бусол, О.М. Костенко та ін. ; за заг. ред. Ю.В. Нікітіна, С.Ф. Денисова, Є.Л. Стрельцова. 2-ге вид., перероб. та допов. Харків : Право, 2018. 416 с.

14. Кримінальна відповідальність за несанкціоноване втручання в роботу ЕОМ /Ю.А.Бельський, П.А.Воробей, А.В.Савченко, О.Г.Колб: монографія. Київ: Юрінком Інтер, 2019. 264 с.

15. Литвинов О. М., Орлов Ю. В. Нариси з кримінології постмодерну. Харків: Право, 2019. 278 с.

16. Медицький І. Б. Наслідки злочинності в Україні: теоретичні і прикладні аспекти: монографія. Івано-Франківськ: Супрун В. П., 2020. 314 с.

17. Методика розслідування вбивств, вчинених на замовлення / Волобуєв А.Ф., Матюшкова Т.П., Філіпенко Н.Є. // Актуальні питання діяльності слідчих підрозділів ОВС України: зб. наук. Праць ННПФСД ХНУВС за 2011 р. / за загал. ред. д-ра юрид. наук, проф. О.М.Бандурки. Х.: НікаНова, 2012. С. 257-298.

18.Методичні рекомендації щодо виявлення, документування та розслідування злочинів, передбачених ст. 315 КК України, в умовах нового кримінального процесуального та оперативно-розшукового законодавства / Степанюк Р.П., Галкін Д.В., Сафронов С.О. Філіпенко Н.Є. // Актуальні питання діяльності органів внутрішніх справ України: зб. наук. праць факультету підготовки фахівців для підрозділів слідства ХНУВС за 2014 р. / за загал. ред. д-ра юрид. наук, чл.- кор. НАПрН України, засл. юриста України С.М. Гусарова. Х.: ХНУВС, НікаНова, 2015. С. 414-479.

19. Новітні кримінально-правові дослідження – 2019 : альманах наукових досліджень / за ред. О. В. Козаченка, О. М. Мусиченко. – Миколаїв : СПД Румянцева Г. В., 2019. 278 с. URL: <http://dspace.onua.edu.ua/bitstream/handle/11300/11514/Almanax.pdf?sequence=1&isAllowed=y>.

20.Правові та організаційно-тактичні основи профілактики пенітенціарної злочинності: навч. посібник // Кол. авторів: Н.Є.Філіпенко, Шендрик В.В., Марков С.В. // ХНУВС. К.: УВПД ГШ МВС України, 2010. 116 с.

21. Серкевич І.Р. Кримінологічна детермінанти і кримінально-правова протидія тероризму : дис. канд. юрид.наук: спец. 12.00.08 / Львів.держ. ун-т внутр.справ. Л., 2015. 215 с.

22. Сметаніна Н.В. Наукові підходи до теорії злочинності у сучасній українській кримінології / за заг.ред. В.В. Голіни. Харків: Право, 2016. 192 с.

23.Спіцина Г. О., Філіпенко Н. Є.Терористична діяльність: кримінально-правова політика протидії // Кримінально-правові та кримінологічні засоби протидії злочинам проти громадської безпеки та публічного порядку : зб. тез доп. міжнар. наук.-практ. конф. до 25-річчя ХНУВС (18 квіт. 2019 р., м. Харків) / МВС України, Харків. нац. ун-т внутр. справ ; Кримінол. асоц. України. Харків : ХНУВС, 2019. С. 188-191.

24.Спіцина Г. О., Філіпенко Н. Є., Акулова А. О. Віктимологічний аспект попередження майнових злочинів на транспорті. Злочинність і протидія їй в умовах сингулярності: тенденції та інновації : зб. тез доп. наук.-

практ. конф., присвяч. пам'яті члена Правління Кримінологічної асоціації України, професора Тетяни Андріївни Денисової (м. Харків, 16 квіт. 2021 р.) / МВС України, Харків. нац. ун-т внутр. Справ, Кримінол. асоц. України. Харків : ХНУВС, 2021. С. 143-145.

25. Теоретичні та методологічні проблеми інституту співучасті у кримінальному праві України : монографія / Р. С. Орловський. Харків : Право, 2019. 624 с.

26. Філіпенко Н. Є. Кримінологічна діяльність судово-експертних установ України : монографія. Харків : *Коллегіум*, 2020. 392 с.

27. Філіпенко Н. Є. Проблеми визначення об'єкта кримінологічної діяльності експертних установ. Актуальні питання юридичної науки та практики : тези доп. учасників І Наук.-практ. онлайн-конф. (Київ, 23 квіт. 2020 р.). Київ: НДІ ППСН, 2020. С. 47-50.

28. Філіпенко Н. Є. Виявлення детермінант злочинності у процесі експертного дослідження // Модернізація вітчизняної правової системи в умовах світової інтеграції : матеріали Міжнар. наук.-практ. конф., м. Кропивницький, 27–28 травня 2020 р. / за заг. ред. Б. Р. Стецюка. Київ : Національний центр «Мала академія наук України», 2020. С. 422-425.

29. Філіпенко Н. Є., Оболенцева-Красивська О. С. Судово-експертні установи України як суб'єкт протидії злочинності. Актуальні проблеми криміналістичного та експертного забезпечення діяльності правоохоронних органів та суду в Україні. НДІ публічної політики і соціальних наук. Харків, 2021. С. 52-56.

30. Mykola Nechyporuk, Oleksandr Kliuiev, Aleksandar Ivanović, Nataliia Filipenko (2021) Development Strategy of International Cooperation of Forensic Science Institutions of Ukraine with Foreign Experts in Prevention of Terrorist Attacks on Aerospace Industry and Critical Infrastructure. Integrated Computer Technologies in Mechanical Engineering – 2021. Synergetic Engineering Pp. 825-848. Presents the proceedings of the ICTM'21 Conference held in Kharkov, Ukraine, at November 28–29, 2021. ISBN: 978-3-030-94259-5 (eBook). URL: https://link.springer.com/chapter/10.1007/978-3-030-94259-5_64

31. Nataliia Filipenko, Svetlana Andrenko (2021) Principles of criminological activity of forensic science institutions of Ukraine Sud ekspertizasi: kecha va bugun. Respublika ilmiy-amaliy konferensiya materiallari // Mas'ul muharrir: A.U.Xalilov. X.Sulaymonova nomidagi Respublika sud ekspertizasi markazi. – Toshkent: Respublika sud ekspertizasi markazi, 2021 (Материалы научно-практической конференции “СУДЕБНАЯ ЭКСПЕРТИЗА: ВЧЕРА И СЕГОДНЯ”, посвящённой 70-летию Республиканского центра судебной экспертизы им. Х. Сулаймановой 30 июнь – 1 июль 2021 года). Р. 46-49.

32. Filipenko N., & Bublikov A. As for determination of certain stages of preventive forensic expert activity. Права людини в Україні: минуле, сьогодення, майбутнє : тези доп. учасників Всеукр. наук.-практ. конф. (Харків, 10 груд. 2020 р.). Харків: НДІ ППСН, 2020. С. 136-138. URL: https://library.pp-ss.pro/index.php/ndippsn_20201120/article/view/filipenko.

33. Vladislav Fedorenko & Natalia Filipenko & Inesa Shumilo & Volodymyr Nesterovych & Svitlana Nischymna, (2021) Entrepreneurial activity of

the IT sector in the conditions of the COVID-19 pandemic and in the post-quarantine period. *Entrepreneurship and Sustainability Issues*, VSI Entrepreneurship and Sustainability Center, vol. 8(4), pages 697-712, June. Handle: RePEc:ssi:jouesi:v:8:y:2021:i:4:p:697-712 DOI: 10.9770/jesi.2021.8.4(43) (Wed of Science)

34. Dzhuzha, O. M., Vasylevych, V. V., Telefanko, B. M., & Filipenko, N. E. 2021 The Criminological Principles of Crime Prevention in the Field of Physical Culture and Sports of Ukraine. *DIXI*, 23(2), 1-25. <https://revistas.ucc.edu.co/index.php/di/article/view/3980/3174> (Wed of Science).

35. Nechyporuk, M., Pavlikov, V., Ivanović, A., Filipenko, N. (2021) Forensic Science Possibilities Within The Framework Of Criminal Proceedings While Aviation Accidents (Review Article). *Archives of Criminology and Forensic Sciences*. 1(3). 56-66. DOI: <https://doi.org/10.32353/acfs.3.2021.05>

36. Mykola Nechyporuk, Volodymyr Pavlikov, Nataliia Filipenko, Hanna Spitsyna, Ihor Shynkarenko Cyberterrorism Attacks on Critical Infrastructure and Aviation: Criminal and Legal Policy of Countering. Conference on Integrated Computer Technologies in Mechanical Engineering–Synergetic Engineering ICTM 2020: Integrated Computer Technologies in Mechanical Engineering. 2020 pp 206-217 (Indexed by SCOPUS, INSPEC, WTI Frankfurt eG, zbMATH, SCImago More information about this series at. URL: <http://www.springer.com/series/15179> <https://doi.org/10.1007/978-3-030-66717-7>.

37. Filipenko N. Ye., Spitsyna H. O. Forensic prevention: the concept of implementation in Ukraine. Challenges of legal science and education: an experience of EU countries and introduction in Ukraine : Collective monograph. Riga, Latvia : “Baltija Publishing”, 2020. P. 408-431. DOI <https://doi.org/10.30525/978-9934-26-007-0-23>.

38. Nataliia Filipenko, Hanna Spitsyna, Ihor Shynkarenko, Vitalii Tsymbalistyi. Implementation of Preventive Activity; Foreign Experience in Criminological Work of Forensic Science Institutions *Socrates: Rīgas Stradiņa universitātes Juridiskās fakultātes elektroniskais juridisko zinātnisko rakstu žurnāls* = Rīga Stradiņš University Faculty of Law Electronic Scientific Journal of Law. Rīga: RSU, 2021, Nr. 1 (19). P. 32-39.

39. Vladislav Fedorenko & Natalia Filipenko & Inesa Shumilo & Volodymyr Nesterovych & Svitlana Nischymna, 2021 Entrepreneurial activity of the IT sector in the conditions of the COVID-19 pandemic and in the post-quarantine period. *Entrepreneurship and Sustainability Issues*, VSI Entrepreneurship and Sustainability Center, vol. 8(4), pages 697-712, June. Handle: RePEc:ssi:jouesi:v:8:y:2021:i:4:p:697-712 DOI: 10.9770/jesi.2021.8.4(43).

40. Filipenko N. Ye. Identification of crime determinants while performing forensic expert activities // Proceedings of VI International scientific conference “Scientific achievements during the rapid technological development”. Berlin, tredition GmbH, 2019. P. 161-167.

41. Шинкаренко І.Р. Основи боротьби з тероризмом: навч. посіб. для вищих навчальних закладів МВС України / Шинкаренко І.Р., Ханькевич А.М., Никифорчук Д.Й. та ін. МВС України, Луган. держ. ун-т внутр. справ ім. Е.О. Дідоренка. – Луганськ: ПВВ ЛДУВС, 2011. 403 с.

42. Шинкаренко І.Р. Деякі проблеми розвитку української поліцейської науки // Zbior artykułow naukowych Konferencji Międzynarodowej Naukowo- Praktycznej organizowanej dla pracowników naukowych uczelni, jednostek naukowo-badawczych «Economy. Zarządzanie. Państwo i Prawo Naukowa i Praktyczna Nauka światowa: problemy i innowacje » (31.10.2017). Warszawa, 2017. 100 str., С.94-100.

43. Шинкаренко І.Р. Проблеми наукового забезпечення державної політики у сфері протидії незаконному обігу наркотичних засобів, психотропних речовин і прекурсорів. *Вісник Дніпропетровського державного університету внутрішніх*. 2018. Спеціальний випуск №1. С. 190-198. включено до міжнародної науково метричної бази Index Copernicus International (Республіка Польща, Варшава) DOI <https://doi.org/10.31733/2078-3566-2018-СВ1-190-198>

44. Шинкаренко І.Р., Спіціна Г.О. Безпека об'єктів інфраструктури авіаційного транспорту: теоретичні аспекти. *Вісник Дніпропетровського державного університету внутрішніх*. 2020. №2. С. 253-262. включено до міжнародної науково метричної бази Index Copernicus International (Республіка Польща, Варшава), «Перелік Б МОН України» DOI: DOI: 10.31733/2078-3566-2020-2-253-262

45. Шульга А.М. Методологічні засади дослідження проблем кримінально-правової охорони земельних ресурсів України. ПРАВО І СУСПІЛЬСТВО. № 1 частина 2. 2020. С. 136-142. URL: http://pravoisuspilstvo.org.ua/archive/2020/1_2020/part_2/25.pdf

12. Інформаційні ресурси

1. Правовий портал «Ліга: Закон» - законодавство України: <http://search.ligazakon.ua/>

2. Верховна Рада України. URL : <https://www.rada.gov.ua/>

3. Президент України. URL : <https://www.president.gov.ua/ru>

4. Верховний Суд. URL: https://supreme.court.gov.ua/supreme/gromadyanam/perelik_sprav/

5. Офіс Генерального прокурора України. URL: <https://www.gp.gov.ua/ua/index.html>

6. Національна академія правових наук України. URL: <http://www.aprnu.kharkiv.org/>

7. Конституційний Суд України. URL : <https://ccu.gov.ua/>.

8. Газета "Урядовий кур'єр" URL : <http://ukurier.gov.ua/uk/>

9. Газета "Юридична практика" URL : <http://presa.ua/juridicheskaja-praktika.html>

10. Міністерство внутрішніх справ України. URL : <https://mvs.gov.ua/uk/contacts/ministry-internal-affairs>.

11. Міністерства Юстиції України www.gdo.kiev.ua

12. Єдиний державний реєстр судових рішень. URL : <https://reyestr.court.gov.ua/>

13. Національна бібліотека України ім. В. І. Вернадського. URL : <http://www.nbuv.gov.ua/>
 14. Бібліотечно-бібліографічні ресурси Верховної Ради України. URL : <http://lib.rada.gov.ua/static/about/welcome.html>
 15. Національна бібліотека України імені Ярослава Мудрого. URL : <https://nlu.org.ua/>
 16. Науково-технічна бібліотека Національного аерокосмічного університету ім. М.Є Жуковського (ХАІ). URL : <https://library.khai.edu/>
-